

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح تبصره (۱) ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات»

۱. طرح مسئله

صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری که پیشینه تشکیل آنها به قانون برنامه سوم توسعه می رسد، نقش مهمی در جذب مشارکت بخش غیردولتی در امر پژوهش و فناوری دارند. این صندوق ها می توانند به عنوان کارگزاران استانی صندوق نوآوری شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات به تسهیل تجاری سازی و نوآوری ها کمک شایانی کنند. مجوز تشکیل این صندوق ها توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صادر می شود و اساسنامه تیپ این صندوق ها نیز به تصویب هیئت وزیران رسیده است. در حال حاضر در بیش از ۷ استان کشور این صندوق ها در حال فعالیت هستند، اما به دلیل عدم وجود قانون دائمی در این زمینه عملاً تشکیل این صندوق ها از بعد از برنامه چهارم توسعه متوقف شده است.

به منظور فراهم کردن زمینه لازم برای سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی در امر پژوهش و فناوری و استمرار حمایت دولت از تأسیس و توسعه صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری، طرح اصلاح تبصره «۱» ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات به شرح زیر مطرح شده است:

شرایط تأسیس صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری و کمک به آنها همان است که در ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم^۱ توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مقرر شده و این صندوق ها مجاز به استفاده از وجوه اداره شده دستگاه های اجرایی و سود تسهیلات مالی می باشند.

۲. پیشینه قانونی

۱. به موجب ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت مجاز بوده است با هدف «ایجاد زمینه های مشارکت و سرمایه گذاری بخش غیردولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت های پژوهشی و فناوری، بالاخص پژوهش ها و فناوری های کاربردی توسعه ای» در تأسیس صندوق های غیردولتی مشارکت کند و موظف به تقویت صندوق های دولتی موجود می باشد. اساسنامه صندوق جدیدالتأسیس و آیین نامه نحوه مشارکت بخش دولتی، نظام بانکی و بخش غیردولتی در تأمین منابع مورد نیاز آن، جایگاه سازمانی، اهداف و وظایف این صندوق ها نیز به تصویب هیئت وزیران رسیده است.

۱. ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم توسعه: به منظور ایجاد زمینه های مشارکت و سرمایه گذاری بخش غیردولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت های پژوهشی و فناوری، بالاخص پژوهش ها و فناوری های کاربردی توسعه ای، دولت مجاز است در تأسیس صندوق های غیردولتی مشارکت کند و موظف به تقویت صندوق های دولتی موجود می باشد و باید ترتیبی اتخاذ کند که امکان استفاده این صندوق ها از یارانه سود تسهیلات مالی طی سال های اجرای برنامه فراهم شود. اساسنامه صندوق جدیدالتأسیس و آیین نامه نحوه مشارکت بخش دولتی، نظام بانکی و بخش غیردولتی در تأمین منابع مورد نیاز آن، جایگاه سازمانی، اهداف و وظایف این صندوق ها به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف یک سال از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مشخصات طرح

دوره نهم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۹۹

شماره چاپ:

۱۱۵۷

تاریخ چاپ:

۱۳۹۳/۶/۵

معاونت پژوهش های
زیربنایی و امور تولیدی
دفا تر: مطالعات ارتباطات

و فناوری های نوین
مطالعات حقوقی
مطالعات بخش عمومی
مطالعات اقتصادی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۸۰۱۳۸۹۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۳/۷/۱

۲. همچنین در بند «ح» ماده (۴۵) برنامه چهارم توسعه نیز دولت موظف شده است به منظور گسترش بازار محصولات دانایی محور و دانش بنیان، تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی و نوآوری و گسترش نقش بخش خصوصی و تعاونی در این قلمرو، به تأسیس و توسعه صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری کمک کند.

۳. به موجب تبصره «۱» ماده (۵) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۳۰ نیز حداقل ۵ درصد از سرمایه صندوق «نوآوری و شکوفایی» باید جهت اعطای تسهیلات به صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اختصاص یابد که این امر استمرار حمایت دولت از توسعه صندوق های مزبور را تداعی می کند.

۳. نقاط قوت

با تصویب طرح فوق و تداوم تشکیل صندوق های مزبور کمک شایانی به اجرای قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات می شود. این در حالی است که در حال حاضر و به دلیل عدم استمرار پشتوانه قانونی، تشکیل صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی با مشکل روبرو شده است.

جمع بندی

از مهمترین صندوق های موجود برای توسعه فناوری و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، صندوق نوآوری و شکوفایی است که به موجب قانون «حمایت از شرکت های دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات» اختصاص حداقل پنج درصد (۵٪) از سرمایه این صندوق جهت اعطای تسهیلات به صندوق های غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری الزامی شده است. در حال حاضر و به دلیل عدم استمرار پشتوانه قانونی، تشکیل صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی با مشکل روبرو شده است. تصویب طرح فوق می تواند کمک شایانی به تشکیل صندوق های مزبور و استفاده از ظرفیت پیش بینی شده در قانون «حمایت از شرکت های دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات» بکند و لذا پیشنهاد می شود با آن موافقت شود.

جهت تسهیل در اجرا نیز پیشنهاد می شود عبارت «سود تسهیلات مالی» به طور دقیق تری شرح داده شود. همچنین اعطای جواز استفاده از «وجوه اداره شده» و «سود تسهیلات مالی» نتیجه عملی خاصی نخواهد داشت و چنانچه تحقق عملی این تسهیلات مدنظر است لازم است این امر به صورت سالیانه در قوانین بودجه نیز ذکر شود.

